ERDÉSZNAGYJAINK ARCKÉPCSARNOKA

31

BARTHA DÉNES – CSÉCSEI ILDIKÓ

GENCSI LÁSZLÓ

(1924 – 2022)
ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

SOPRONI EGYETEM KIADÓ
SOPRON
2022

ERDÉSZNAGYJAINK ARCKÉPCSARNOKA

31

BARTHA DÉNES – CSÉCSEI ILDIKÓ

GENCSI LÁSZLÓ

(1924 – 2022)

ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

SOPRONI EGYETEM KIADÓ

SOPRON

2022

A sorozat szerkesztéséért felelős:
Dr. Heil Bálint
az Erdőmérnöki Kar dékánja

Felelős kiadó:
PROF. DR. FÁBIÁN ATTILA
a Soproni Egyetem rektora

Szerzők:
PROF. DR. BARTHA DÉNES – CSÉCSEI ILDIKÓ

Lektor:
DR. OROSZI SÁNDOR

Erdésznagyjaink arcképcsarnoka sorozat, 31.

ISBN 978-963-334-441-5 (nyomtatott)

ISBN 978-963-334-442-2 (pdf)

DOI: https://doi.org/10.35511/978-963-334-442-2

ISSN 1417-8885

Köszönet a „Fás biomassza termesztési feltételeinek vizsgálata” (GINOP-2.3.3-15-2016-00039) projektnek a kiadvány elkészítéséhez szükséges eszközökért.

©
Copyright – Minden jog fenntartva

A képek a Soproni Egyetem Környezet- és Természetvédelmi Intézet tulajdonába tartoznak.

Készült a Lővér Print Nyomdában (9400 Sopron, Ady E. u. 5.)

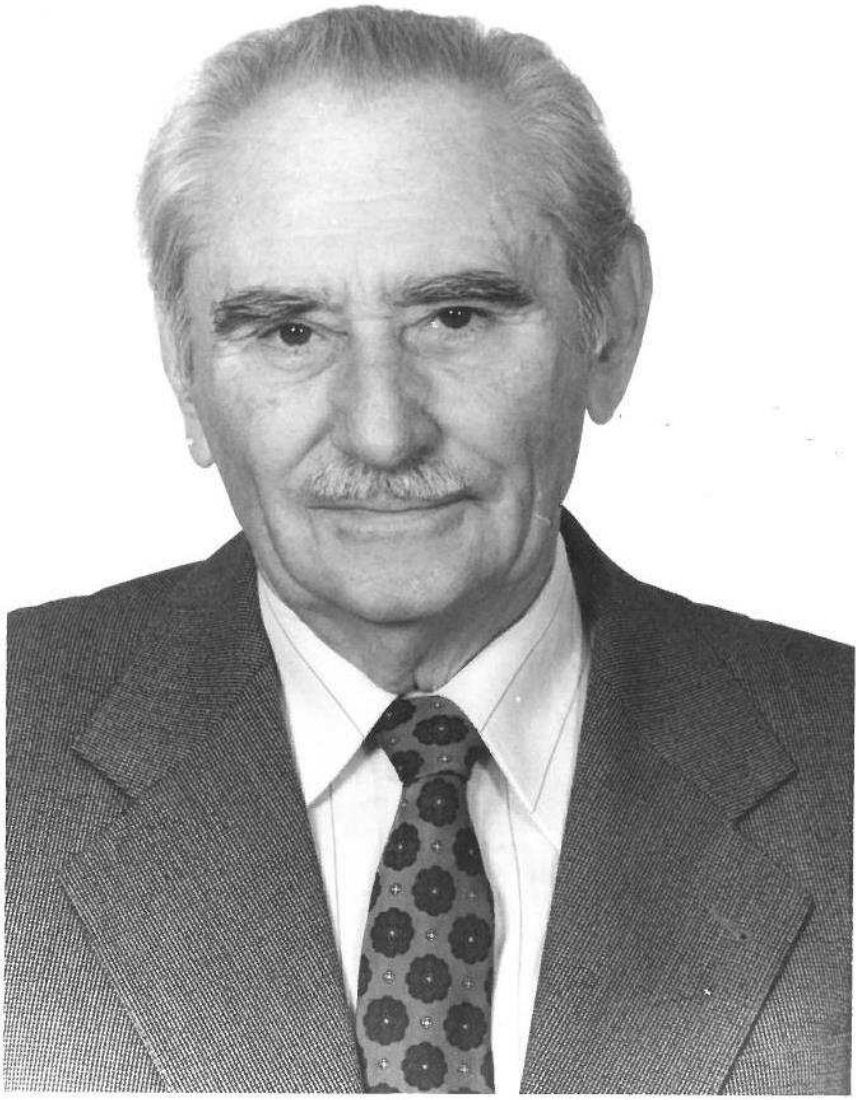

Dr. Jenei Lajos

GENCSI LÁSZLÓ
élete és munkássága

Életének 98. évében, 2022. január 11-én távozott az erdészeti növénytan művelőinek köréből az a munkatárs, aki végzése óta a 46 évfolyamtárs közül egyedüliként végig egyetlen munkahelyen, a Soproni Egyetem jogelődjeinek növénytani tanszékén dolgozott.

Gencsi László professzor 1924. november 3-án született Hajdúböszörményben, ahol édesapja, Gencsi László szíjgyártóként csak nagy nehezen tudta a háztartásbeli feladatokat ellátó feleségét, sz. Dobó Margitot és négy gyermekét eltartani. Apai ágon egyébként iparos, anyai ágon földműves családból származott. A négy elemi osztály elvégzése után, mint a családban a legjobban tanuló gyereket, beadták a hajdúböszörményi Bocskai István Református Gimnáziumba. A család nehéz anyagi helyzete miatt a felsőbb négy osztályban – megélhetését biztosítandó – folyamatosan 3-4 tanulót korrepetált, akiket különbözeti vizsgákra készített fel matematikából, fizikából és latinból, iskolán kívüli időben és szünidőben pedig mezei és erdei munkából származó jövedelemmel segítette családját. A tanulás és tanítás mellett a házi, a mezei, a szőlőbeli és a szíjgyártói munkát is bizonyos szintig elsajátította, miközben a munka szorgalmas végzését és annak értékét is megtanulta. Erre példa volt az az eset, amikor szőlőkapáláskor fáradtan megkérdezte édesanyjától, hogy azt a sivár homokos részt, ahol gaz nincs is, miért kell megkapálnia. Azt a bölcs választ kapta, hogy a földnek is meg kell adni, ami jár neki! 1943-ban kitűnő eredménnyel érettségizett, s utána felvételizett. Közben a matematika tanára hívatta, s tájékoztatta, hogy egy nyírségi falu papjának a fiát pótérettségire kellene felkészítenie. Rendes volt tőle, hogy rá gondolt, s ő kötötte ki, hogy ezért 100 pengőt kell kérnie. Azt is kérte, hogy ebből ne engedjen, mert erre neki, mint kezdő egyetemistának, nagy szüksége lesz.

Érettségi után azonnal felvételt nyert a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karára, ahol az erdőmérnöki képzésre iratkozott be. Akkoriban a hallgatók egy része a Szent Imre kollégiumban lakott. Ide elsősorban a katolikus vallású jobb módú hallgatókat vették fel, ahol teljes ellátást kaptak. Másik részük lakást tudott bérelni, harmadrészüknek pedig az egyetem A-épületének második emeletén néhány 3-4 személyes szoba állt rendelkezésre. Ide szegényebb reformátusok kaptak elhelyezést ellátás nélkül, így ő is. Ez volt a „Hotel Inter" (Internatus). Étkezni pénzért a menzán, ingyen a kaszárnyán, a katonák maradékán vagy a népkonyhán lehetett. Ez utóbbira mondták viccesen: „megyek az Operába". A pénzhez jutás egyik forrása az éjjeli sókirakás volt vagonokból zsákokba. Ami só a zsebeikbe belefért, azt elvitték és a falvakban disznóöléskor eladták. Indexében nagy sajnálatára a szép jegyek mellett akadnak kevésbé szépek is, melyek közül egynek a történetét is elmesélte. Amikor bekerült az egyetemre, az idősebb firmák azt ajánlották, hogy matematika kurzusra járjon Kiss Ignáchoz. Mivel ő a gimnáziumban matematikából kitűnt és belőle diákokat házilag tanított is, az egyetemen pedig a profes--szor által oktatottakat és a jegyzetét is megértette, úgy döntött, hogy nem megy erre a kurzusra. Amikor viszont vizsgázott, olyan példát kapott, amit a professzor nem adott le, sőt még a jegyzetében sem volt benne: matematikai fogásokból állt, amit a kiegészítő (fizetős) kurzuson mutatott be a tanár. Ezt a firmák jól tudták, de ő a tanácsukat nem fogadta meg. A feladatot csak több lépésben tudta volna megoldani, de a professzor, Kiss Ignác nem hagyott rá elég időt, így a vizsga nem sikerült. Akik megbuktak, azok írásban pótvizsgára mehettek, de ott már csak az elégségesért vizsgázhattak. Ez a vizsgaeredmény később a műszaki tárgyakra is kihatott, mert ott is csak elégségest érdemlő könnyű feladatot kaphattak.

1944 őszén a háborús cselekmények miatt az egyetemen az alsó két évfolyam oktatását felfüggesztették. Mivel katonai szolgálatra nem akart bevonulni, ezért kockázatos körülmények között, a

fronton áthaladva hazatért szülővárosába. Itt 1945 szeptemberéig a helyi szakszervezetnél dolgozott, majd tanulmányai folytatására visszatért Sopronba. Anyagiak szűkösségében csak nehezen tudta magát fenntartani, szerencséjére felvételt nyert a népi kollégiumba, így ennek keretében tanulmányainak fedezése a végzésig megoldódott. A végszigorlat megszerzése előtt, 1949. május 1-től október 31-ig a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége (MEFESZ) helyi szervezetének ösztönzésére már demonstrátorként dolgozott a Növénytani Intézetben. Kurdi István barátjától meghallotta ugyanis, hogy az egyetem demonstrátori álláshelyeket kapott. Évfolyamtársa és barátja tudta, hogy már a középiskolában is sok diákja volt, s még pénzt is lehetett ezzel keresni, azt gondolta, megpróbálja. Azon is sokat gondolkodott, hogy melyik tanszéket válassza. Azért esett a választása a Növénytani Intézetre, mert Fehér Dániel professzor vizsgáztatása miatt, amely mindenképpen legendásnak mondható, a hallgatók nem vették olyan komolyan a növénytani tárgyakat, mint ahogy arra az ő elképzelése szerint a gyakorlatban nagyobb szükség lenne. Így történt az, hogy demonstrátornak jelentkezett a Növénytani Intézetbe egyes tantárgyak gyakorlati óráinak és terepi gyakorlatainak tartására. Gondolta, kipróbálhatja magát mint oktató, s Fehér Dániel professzortól befogadást kért. A professzor – számos emlékezet szerint – mókás ember volt, s „itt nincs szükség léhűtőkre" szavak kíséretében azonnal kirúgta. Ezután a városi színházban valamilyen ünnepélyre készülve az évfolyam tagjaként a dekorálást vezette, amikor Fehér professzor kikutatva hollétét, sürgősen hívatta. Ekkor meg Gencsi László volt az, aki elutasította a hívást. Ezt még kétszer megkísérelték, és mert bizony önérzetes volt, azt mondta: oda nem megy, ahonnan kirúgták. A háromszori eredménytelen próbálkozás után, az intézeti segédszemélyzet hívásakor, már hajlandó volt megjelenni az intézetben. Fehér professzor ekkor baráti kedvességgel fogadta, szemben az előző találkozással. Bocsánatot is kért, s hozzáállásának gyors megváltozását azzal indokolta, hogy az előző napi kari tanácsülésen Lesenyi professzortól igen jó véleményt kapott a jelentkező szigorlóról.

Ettől a pillanattól (1949. május 1.) Gencsi László a Növénytani Intézetbe felvételt nyert és megkezdte munkáját, mint demonstrátor. Elmondása szerint soha nem akart tanár lenni, mégis az lett belőle. Ő az Alföldet akarta fásítani, ezért diplomájának megszerzése (1949. július 16.) után a Debreceni Erdőigazgatósághoz adta be kérelmét, amit az országos központ személyzeti osztályához továbbítottak. Ott a személyzetis káder viszont az Alsó-Dabasi Erdészethez osztotta be. A határozatot dühösen mutatta főnökének, Fehér professzornak, aki viszont azt mondta, hogy nem engedi el, mert az intézetben van rá szüksége. Így 1949. november 1-jei kezdéssel egyetemi tanársegédként került alkalmazásra. Az oktatói lét megtetszett neki, ezért úgy döntött, hogy szakít a tő melletti erdészkedés gondolatával, s életét az erdészeti növénytan művelésének szenteli.

Fehér professzor a tanársegédi ajánlat után is többféle feladattal ellátva próbálta ki szorgalmát és alkalmasságát. A gyakorlati oktatásra való rátermettsége után arról is meg akart győződni, hogy (a professzor helyett) alkalmas-e az előadások megtartására. Mielőtt 1951 novemberétől adjunktussá nevezték volna ki, különös próbának vetette alá főnöke. Fehér Dániel professzor arra kérte, mondja meg az uraknak (azaz a hallgatóknak), hogy elnézést kér és betegsége miatt őt bízza meg az esedékes előadás megtartásával. Nagyon merész vállalás volt ez a részéről, hiszen az intézetben csak pár hónapja volt. Döme Károly, aki az intézet főasszisztense és egyben fő mindenese volt, az előadás megtartása után, még aznap délután tájékoztatta, hogy a professzor az előadói terem ajtajánál szivarozva, nevetve hallgatta, miként oktat. Döme bácsi azt is bevallotta a tanársegéd úrnak, hogy bizony nem volt beteg a professzor úr, csak így akarta kipróbálni őt. Az ajtó mögött hallgatta meg az előadását, s a professzor elégedettsége miatt számíthat rá, hogy ezt követően egyre több előadást kell majd tartania. Mindezek hátterében az állt, noha Fehér professzor kitűnő előadó volt, csak ritkán volt hangulata hozzá, szívesebben kutatott. Ennek köszönhette, hogy nagyon korán kinevezték ad-

junktussá, előadást ugyanis tanársegéd nem, csak adjunktus tarthatott.
Mivel tanszékvezetőjét a dékáni teendők és az oktatásnál általa többre tartott kutatás jelentősen leterhelte, ezért az oktatási és jegyzetírási feladatok egy jó része rá hárult. A kor politikai előírásai szerint az 1950/51. tanévtől az oktatók egy ideig rendszeres ideológiai továbbképzésen vettek részt. Gencsi László, sok más oktatóval együtt vett részt az oktatáson, melynek fő célja a dialektikus materializmus megismerése és alkalmazása volt. E mellett ebben az időszakban a gyakorlatorientált képzés, valamint az előadások szemléltetése lett egyre hangsúlyosabb. Főnöke ismeretterjesztő írások, főiskolai jegyzetek készítésével bízta meg, holott csak pár hónapja került a tanszékre. Hiába tiltakozott a jegyzetírás ellen, mondván nem tudja, hogy a professzor mit adott elő. „Ez is a te dolgod, mint ahogy a többi megbízást is teljesítetted, én nem segítek, majd mutasd meg az eredményt!" – válaszolta neki a professzor, s magára hagyta. 1950-ben két jegyzete, illetve egy középiskolai tankönyve jelent meg, amelyet 1957-ig további 8 jegyzet követett, köztük a kor ideológiai követelményeinek is megfelelő, 1951-ben napvilágot látott Biológia I-II., amelyet szerzőként Fehér professzorral együtt jegyeznek. (Megjegyzendő, hogy régi selmeci szokás szerint mintegy másfél évszázadon keresztül nem az oktatók állítottak össze jegyzeteket, hanem egy-egy lelkes és jól tanuló hallgató jegyzetelte le a professzor előadásain elhangzottakat, s kőnyomatos formában ezt adták ki. Az 1950-es évek elejétől viszont ezt a szokást – mint egyéb más selmeci gyökerű hagyományt – elfojtották, s az oktatókat kényszerítették jegyzetek írására.) Az oktatás esetében fontos volt számára a gyakorlati eszközök megfelelő előkészítése, illetve a felületesen nem látszó, de a természetben rejlő logikai összefüggések megértetése. Annak, hogy gimnazista társait korrepetálta, az a hozadéka is megvolt, hogy a tanítás lényege a megértetésen és rávezetésen nyugszik. Ezt az elvet követte egyetemi oktatói munkájában is. Azért lehetett hamar eredményes Fehér Dánielnél, mert volt már ezen a téren gyakorlata. Tudta, hogy először meg kell értetni, és

utána megtanítani a tananyagot. Követte azt, amit a gimnáziumi matematika tanárától hallott legelőször: „tankönyvet nem használunk!". E tanár volt az, aki nagyon értelmesen és szemléletesen adta elő a tanulnivalót, s neki köszönhető, hogy megtanult tanulni és tanítani.

A Növénytani Intézet, majd a lefokozott Növénytani Tanszék életében az 1950-es években két nagy megrázkódtatás történt. 1951 tavaszán – koholt vádak alapján – négy egyetemi tanárt menesztettek, köztük a dékáni feladatot ellátó Fehér Dániel profes-szort is. Bár a dékáni megbízás alól azonnal felmenteni nem tudták, az oktatástól eltiltották, és 1952 januárjában a nyugdíjazása is megtörtént. Fehér professzor intézetvezetői megbízásának felmentését követően megalapította a Magyar Tudományos Akadémia Talajbiológiai Kutatólaboratóriumát, s annak keretében tényked ett tovább. Gencsi László így elveszítette támogatóját, atyai jóbarátját („Dani bácsit"), s a minisztériumból kiküldött, szintén erdőmérnök végzettségű Nemky Ernő vette át a tanszék vezetését. (Tudománytörténeti érdekesség, hogy Zólyomi Bálint – későbbi akadémikus – is pályázott erre a posztra.) Nemky Ernő kinevezéséig Gencsi László, a már kipróbált gyakorlat szerint a tanszék ideiglenes vezetője, a tantárgyak oktatásának megszervezője és részbeni előadója, valamint vizsgáztatója volt. Az új tanszékvezető megjelenésekor Gencsi László épp vizsgáztatott. Nagyon meglepő volt számára, amikor újdonsült főnöke egyből azt mondta, hogy másnaptól ő vizsgáztat, mert megbízatásának eleget akar tenni. E szokatlan megoldást az adjunktus úr furcsának találta, és megkérdezte, hogy ezt miként gondolja, mikor fogalma sincs a tanszékvezetőnek, hogy ő mit adott le órai anyagként, s mi a számonkérés alapja. Erre ő elkérte az aktuális jegyzetet és a vizsgakérdéseket. Másnap – ígérete szerint – az előző nap az adjunktusától megkapott kérdések alapján vizsgáztatott. A vizsga menetébe általában nem szólt bele, a kérdés föltételekor az érintett témánál kinyitotta Gencsi jegyzetét. Gencsi László megbizonyosodott arról, az új tanszékvezető ezt azért csinálja, hogy megbízói felé igazolja a maga felelősségét ilyen formában is.

1952 tavaszára a Növénytani Tanszéken az oktatói létszám három főre csökkent, ekkor lehetőség nyílott új kollégák felvételére. Ezután már négyen voltak gyakorlatvezetők. A tanszékvezető a gyakorlatokra nem járt be, de a szintén újonnan érkezett Tuskó Ferenc docens igen. Ő átlátta az oktatás lényegét, tudta mit és hogyan kell csinálni, így a gyakorlaton tett látogatásai után a tanszéket összehívta. Elmondta a véleményét, hogyan látja ő, ki milyen gyakorlatot tartott. Elsőnek Gencsi Lászlót említette, pedig növényismereti gyakorlata két másik kollégájának, Vancsura Rudolfnak és Szy Ferencnek is több volt, mert ők erdészgyerekek voltak. Mégis őt emelte ki a többiek közül. Gondolkodott azon, hogy ennek mi lehetett az oka, mi tetszhetett meg neki? Rájött, hogy a gyakorlatlátogatás szerencsés időben történt, épp a kocsányos tölgyet ismertette, ami alkalmat adott arra, hogy a generatív és a vegetatív szervek környezettől való függőségének a különbségét is ismertesse. A generatív tulajdonságai nem változnak, de a vegetatív sajátosságai a környezet hatására igen. Tuskó Ferenc láthatta ezt, hogy a növények ismertetésekor ok-okozati összefüggéseket keresett, és azokat magyarázta meg. Ezért is emelhette ki őt a gyakorlati oktatók közül.

Az 1952-ben kezdődő tanévtől a főiskolán Erdőgazdasági Levelező Akadémia indult. Ez kétéves tanulmányokat jelentett a nem szakképesített káderek részére. Évente így legalább száz fő kezdte meg tanulmányait Sopronban, és a beiratkozottak mintegy kétharmadát a szakérettségisek tették ki. Olyan erdőgazdasági dolgozók jöttek erre az akadémiára, akiknek képesítésük nem volt, de szerettek volna szaktudásra szert tenni. Az új oktatási feladattal a tanszéken Gencsi Lászlót bízták meg, ami sok többletmunkát jelentett neki. Nagyon komolyan vette feladatát, hogy megtanítsa ezen káderekнek elsősorban azt, hogyan kell értelmesen tanulni, s nem bemagolni az ismereteket. Tudta, nekik másképp kell a megtanulandókat felvezetni, s ha egyszer megértik, már nem fogják elfelejteni. A tanulásra rávezetés náluk sokkal eredményesebb volt, ezért ők nagyon hálásak voltak, tőlük később nagyon sok megbecsülést, elismerést kapott. E levelező képzés-

ben való részvételéért tudható be, hogy a Felsőoktatási Minisztérium 1953-ban alapított rangos kitüntetését, „A Felsőoktatás Kiváló Dolgozója" címet a soproni oktatói testületből már fiatalon megkapta. Korainak tartotta ezt az elismerést, mert nála idősebb, gyakorlottabb oktatókkal együtt terjesztették fel, akik szerinte ezt jobban megérdemelték volna. Ezért megkérdezte a minisztérium illetékesétől, hogy ilyen fiatalon miért ő kapta e megtiszteltetést. Az illetékes tájékoztatta, hogy a komoly állásban lévő levelező hallgatók javaslata döntötte ezt el. Hasonló volt a helyzet a szakérettségivel bejutott hallgatók esetében is, ők is hálásak voltak tanítási módszeréért.

1956 novemberében a tanszék három oktatója (Nemky Ernő tanszékvezető, Tuskó Ferenc docens és Szy Ferenc adjunktus) hagyta el hazáját. Közülük ugyan a tanszékvezető később visszatért, de ez az esemény több évtizeden keresztül rányomta bélyegét a tanszék életére és sorsára. Gencsi László mindvégig a helyén maradt, az oktatás terhei mellett az 1956-os események után a félév befejezéséig a tanszék vezetését is ellátta. A forradalom után az egyik párt vezetője a megyei pártbizottságon feljelentette. Ennek oka az volt, hogy az 1956-os események után nemcsak korainak tartotta a pártalakítást, de ellenezte is. A feljelentést követően a katedráról is el akarták távolítani. Ekkor az Erdőgazdasági Levelező Akadémia egyik volt hallgatója – egy nagyon becsületes szakember – a védelmébe vette, és így maradhatott. Az 1958. június 12-én készült minősítésében ez az eset így került rögzítésre: „Az ellenforradalom ideje alatt józan magatartást tanúsított, azonban ellenforradalom után zavaros nézetei voltak, amiket elég nehezen tud levetkőzni." Ugyanebben a minősítésben viszont elismerően nyilatkoznak szakmai felkészültségéről mind a biológiai tudományok, mind a növénytani területen. Kiemelik a haladó biológia kérdéseiben való jártasságát és érdeklődését.

Az 1957/58. tanévtől az Erdőmérnöki Főiskolán elindult a faiparimérnök-képzés, mellyel sok oktatónak szaporodott meg a feladata, köztük a Növénytani Tanszék oktatóinak is. Az 1959-ben

teljesen Miskolcra költözött bánya- és kohómérnökképzés felszabaduló helyiségeit a faipari képzés foglalhatta el. Gencsi László feladata a faipari mérnök hallgatóknak a növénytani ismeretek oktatása volt. Elkészítette a Faipari növénytan című tárgy tantárgyi programját, valamint ellátta az oktatással kapcsolatos feladatokat. Azért esett rá a választás, mert az egyik kutatási témája a faanyag szerkezetének és felhasználásának vizsgálata volt. Helyileg először a Növénytani Tanszéken oktatta a tárgyakat a faipari mérnök hallgatóknak két féléven keresztül, majd a később megalakuló Faipari Mérnöki Karon segített be. Ezen oktatás keretében a Faipari növénytan c. jegyzetet és a Fahatározó c. oktatási segédletet is ő készítette.

1965. július 1-jén a mezőgazdasági (erdészeti) tudományok kandidátusa lett, s ez év augusztus 1-jétől egyetemi docenssé nevezték ki. Kandidátusi védésén az egyik bírálója Babos Imre, a másik Sopp László erdészszakemberek voltak. Sopp Lászlónak csak stilisztikai észrevétele volt, hogy az „úgy, mint" egyszeri előfordulása helytelen, mert a német „so, wie" megfelelője. Ez nem váltott ki részéről érdemi vitát. A másik opponens, Babos Imre már sokkal részletesebben foglalkozott az őt is jobban érdeklő témával. Sőt Németországba is kiküldte a dolgozatot ahhoz a tudományos műhelyhez, amely ugyanezzel a témában (CO_2-, H_2O-, O_2-mérés) és ugyanilyen műszerrel kutatott. Babos Imre azt kifogásolta, hogy a termőhely szerepével nem foglalkozott. A védésen mindkét bírálatot udvariasan végighallgatta, majd ennyit szólt: „Köszönöm, a felhívását figyelembe veszem!", és hozzáfogott az előadásához. Ennek logikai felépítéséből kitűnt, hogy a feltárt életszakaszok megnyilvánulásai általános érvényűen különböznek, és a környezeti hatásokra másképpen reagálnak. Ahogy az is kitűnt, hogy Gencsi László kutatása alapkutatás, míg a hiányolt kutatás már alkalmazott kutatás lenne, melyet csak az alapok ismeretében lehetne helyesen értékelni. Babos Imre az írottakat újra értelmezve szintén udvariasan és korrekt módon válaszolt. A később sokat emlegetett válasz egy tömör mondat

volt, mely így szólt: „A disszertáns tudományosan jól felkészült szakember és jó vívó!”.
Szívesen emlékezett vissza arra, hogy az „Alföldfásítási Szakkör” keretében tanulmányutat szervezett Kurdi Istvánnal még a végzés előtt, melyre neves szakembereket és professzorokat hívtak meg. Ez meghatározó élmény volt számukra, s jó szervezőképessége már itt kidomborodott. Később a Szakszervezet oktatási felelőse lett, pedagógia előadássorozatot szervezett az oktatási minőség fokozására. Rengeteg szervezéssel járó feladatot ellátott, többek között államilag minősített laboránsképzést szervezett és vezetett, mellyel a laboránsok anyagi javadalmazása is emelkedett. 1957-től mintegy 15 éven át szakszervezeti titkárként és elnökként részt vett az orvosi rendelő, a fogorvosi rendelő, a zánkai és a keszthelyi üdülő létrehozásában. Mint titkár, ő foglalkozott a szakszervezeti tagok üdültetésével is. Több esetben, amikor az üdülési felelősnél két család is jelentkezett ugyanarra az időpontra, akkor megoldotta, hogy mindkét család mehessen, egy másik üdülőt is kibérelt a szakszervezet pénzéből. 12 éven át egyébként tagja volt a Soproni Városi Tanácsnak is. Ennek megalakulásakor tudós embert is akartak tanácstagnak, ezért Fehér Dániel professzort kérték fel, aki azt mondta, hogy csak akkor vállalja el, ha Gencsi László is tanácstag lesz. Ebben az is benne volt, hogy remélte a munkák egy részét majd segédoktatója fogja ellátni, másrészt pedig a professzor számára „fék” volt, ha felszólalásakor elkalandozott, azt egy rúgással kellett jeleznie. A jelzések után a professzor azonnal át tudta mondandóját fordítani, így a tanácstagok – köszönhetően jó szónoki képességének – észre sem vették a fordulást. Egyetemi felvételi vizsgákra előkészítő tanfolyamok megtartására kérték fel 1974-ben. 1975-től a tanszék vezetésén túl újabb tevékenységek ellátásával is megbízták. Ezek közül csak párat említünk: fizikai dolgozók gyermekeit felvételi vizsgákra felkészítő bizottság megalakítása, a tanszéki laboratórium fejlesztése, a szemléltetés és a gyűjtemény fejlesztése. Hosszú éveken át szakmai és bíráló közösségekben a tanszéket képviselte, tagja volt az Országos Szaktanácsadási Bizottságnak, valamint a

felvételi előkészítő tanfolyamok irányítójaként, vezetőjeként tevékenykedett. Tevékenyen részt vett a botanikuskert üvegházának és a kezelőépületének felépítésében is. 1976 novemberében Molnár István, a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium főosztályvezetője felkérte az Erdészeti és Faipari Szakbizottság elnökhelyettesi tisztségének betöltésére, megbízták az elvi és szervezeti irányító feladatok ellátásával, valamint a szaktanácsadás tovább fejlesztésével.

Közben a ranglétrán haladt előre, 1976. július 1-jétől egyetemi tanárként dolgozott 1988. december 31-ig, a nyugdíjba lépéséig. Az egyetemi tanári előterjesztésben dr. Dobos Tibor MSzMP titkár, dr. Cziráki József rektor és Tóth György személyzeti osztályvezető 1976. április 2-i keltezéssel az alábbiakat írta: „Mind Faipari mind Erdőmérnöki kari órái színvonalasak, jegyzetei gondosan összeválogatottak". 1975. augusztus 1-jétől Nemky Ernő nyugdíjazása után vette át a Növénytani Tanszék vezetését, amely feladatot 1988 nyaráig látott el. Eközben 1978. december 1-jétől a Termőhelyismerettani Tanszék ideiglenes vezetését is ellátta egészen 1981. július 31-ig. Tanszékvezetése alatt Mollay János volt a gazdasági igazgató, akivel sokszor ültek egymással szemben az asztal két oldalán. Mindig emberi módon vitáztak, érvek-érvek ellen, az egyéni érdekeket összeegyeztetve az egyetemével. Amikor a gazdasági igazgató elment nyugdíjba, így búcsúzott: „Csak tehozzád jövök elbúcsúzni, mert hiába »csatáztunk« oly sokat, mindig nagyon korrekt voltál. Rendkívül eredményes csatákat tudtam veled vívni. Másnál ezt nem tapasztaltam."

Az oktatásban mindig fontosnak tartotta, hogy a gyakorlati eszközök fáradságos előkészítésével, illetve a felületes szemlélőnek nem látszó, de a természetben rejlő logikai összefüggésekre való figyelemfelhívással segítse a tanulást. A más tanszékeken oktatott alapozó tantárgyakhoz (pl. éghajlattan, talajtan, dendrometria) való kapcsolódást mindig is szem előtt tartotta, ezért beosztottként és vezetőként is tevékeny megvalósítója volt a társtanszékekkel rendezett országjáró komplex nagytanulmányutaknak. Szerencsés módon az egyhetes nagytanulmányutak Tuskó Ferenc segítségé-

vel az 1950-es években három hetesre növekedtek. Azért is lehetett ez, mert ekkor terelődött a hangsúly a műszaki tudományokról a biológiai tudományokra. A nagytanulmányutak három különböző helyszínen folytak forgószínpadszerű váltással. A négy segédoktató közül Gencsi Lászlót emelték ki, hogy amikor szükségesnek látja, járja sorra az egyes helyszíneket és az esetleges hibákat javítsa ki. Észrevették, hogy erre a feladatra (is) alkalmas.
Az erdészeti tantárgyakon belül az élettan és az anatómia lett az elmélyültebben művelt szakterülete, és ez képezte kutatómunkájának és publikációs tevékenységének a tárgyát is. A tanszéken a laboratórium, a szemléltetés és a gyűjtemények fejlesztése mellett a botanikus kert üvegházának és kezelő épületének a felépítése is gondja volt, amit sok nehézség leküzdésével sikerült megvalósítania.
Gencsi László tanszékvezetői kinevezése után a botanikuskert irányítását visszaadták a tanszéknek. Ő felelősséget érezvén, igyekezett azt védetté nyilváníttatni. A kert gyakorlati feladatait végző kollégáknak úgy igyekezett segíteni, hogy a növényállomány nagyon pontos, szakszerű és időszerű felmérésére a tanszék oktatóját, Vancsura Rudolf docenst kérte fel. A docens úr volt az, aki az elmúlt időszakokban – más vezetők idejében is – a legtöbbet dolgozott a botanikuskert fejlesztésén. Majd ennek a felmérésnek továbbvitelére Bolgár Józsefné kolléganőjét bízta meg, aki a geodéziai felmérésekkel minden nyilvántartásban lévő fának a helyét rögzítette, ami jegyzet formájában is megjelent. Így kaphatták meg 1977-ben a kert védetté nyilvánító határozatát. Ezenkívül véghezvitték az üvegház korszerűsítését is, mely munkában a Faipari Géptan Tanszék vezetője, dr. Sitkei György, mint a növények „szerelmese", műszaki tekintetben nagyon sokat segített.
Több alkalommal volt külföldi tanulmányúton, melyekhez mindig előzetes támogatói nyilatkozatot kellett beszereznie. 1965-ben a Német Demokratikus Köztársaságba, 1966-ban Csehszlovákiába utazott, majd 1968-ban Lengyelországba és 1972-ben pedig a Szovjetunióba. A freiburgi egyetemmel különösen jó kapcsolata volt, az ottani professzorral cseretanulmányutat épített ki.

Kutatási tevékenysége egyrészt az erdeifenyő törzs- és koronafejlődésére, valamint a korona asszimilációs és légzési tevékenységére terjedt ki, másrészt az anatómiai és a szilárdsági jellemzők közötti összefüggéseket kutatta. Kutatásai során jó kapcsolatba került a nyírségi erdőgazdasággal, a felmérések egy részét ott készítette, akik a tankönyvkiadásokhoz is hozzájárultak. Kutatásait a nehéz úton beszerzett URAS-készülékkel (Ultra Rot Absorption Schreiber) végezte, melyet egy értő műszerésszel egy lakókocsiba szereltetett be. Ezt a műszert – többek között – a botanikuskertben helyezték el és ezzel mérték az erdeifenyő tűleveleinek élettani működését. Már nyugdíjazása után a lakókocsiból kiszerelték a drága műszert, az egyetem B-épületének alagsorába vitték, amely megsérült és tönkre is ment. Ez akkor nagyon érzékenyen érintette, s a későbbiekben is sokszor sérelmezte. Egyébként több hallgató is ezen készülék segítségével készítette diplomamunkáját. Például Emad Kamel Koubaily: A feketefenyő vízgazdálkodása és növekedése a szélsőségesen száraz termőhelyeken (1973), Domokos József: A feketefenyő vízgazdálkodása és növekedése az ásotthalmi homok termőhelyeken (1974), Huszár László: A simafenyő termesztésének feltételei és lehetőségei Magyarországon (1989).

Az Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közleményei c. periodikát 1973 és 1989 között szerkesztette. A szerkesztéshez szüksége volt segítségre, adminisztrálásra, amely munkát egyik legrégibb munkatársa, Kövesdy Lászlóné (Marika) végezte. Gencsi professzor szakmai tevékenységét két tankönyv fémjelzi. 1980-ban jelent meg az Erdészeti növénytan I. kötete, amelyben a növényszervezettani és a növényélettani ismereteket foglalta össze. 1992-ben pedig Vancsura Rudolf tanszéki munkatársával a II. kötetet, a Dendrológiát jelentették meg, amelyben ő a faanatómia részt írta. Ez utóbbi könyvben való részvételre legrégebbi kollégáját csak nagyon nehezen tudta rábeszélni. Ma is fülünkbe cseng bizonygatása: „Te, Rudi, erre szüksége van a szakmának, hidd el!" Egyébként e tankönyv az általa kijárt Felső-Tiszai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság anyagi támogatásával jelent meg, mely

megkapta a Művelődésügyi és Közoktatási Minisztérium 1993. évi különdíját is. Ezek a tankönyvek ma, és még bizonyára hosszú ideig, alapműként szolgálnak.

Nem hallgathatjuk el, hogy tanszékvezetői időszakában azzal, hogy minden dolgozót elsősorban nem beosztottként, hanem munkatársként igyekezett kezelni, sajátosan nyugodt munkahelyi légkört teremtett, jó közösség alakult ki. Sohasem éreztette főnöki szerepkörét, így a takarítónőtől az akadémiai doktorig mindenki egyaránt tisztelte, koránál fogva egyszerűen csak „Papának" szólította. Munkatársai közül a leghosszabb ideig, 37 évig Vancsura Rudolffal dolgozott együtt, akivel egyszerre kérték nyugdíjazásukat. Kövesdy Lászlóné (Marika) 1961-ben került a tanszékre azért, hogy Gencsi Lászlónak a kandidátusi fokozat megszerzéséhez szükséges munkálatokban segítsen. Miután ez megtörtént, segített a szakszervezeti titkárnak is kinevezett Gencsi tanár úrnak szakszervezeti teendőiben, illetve a gazdasági ügyek intézésében is tevékenyen részt vett. Felsőfokú német nyelvvizsgájának köszönhetően az Erdészeti és Faipari Tudományos Közlemények szerkesztésében, illetve a tanszék nemzetközi kapcsolataiban is élénk szerepet vállalt. Agócs Józseffel, aki már tanítványa volt, 1965 óta dolgozott együtt, neki köszönhetjük, hogy Agócs tanár úr sajátos, más tudományterületekre történő elkalandozásait engedte és védte. Bolgár Józsefné (Mária) 1967 óta volt a munkatársa, legfontosabb feladatául a botanikuskert növényanyagának pontos kataszterezését kapta. Kocsis Ilona (Ica) 1971 óta volt a tanszék adminisztrátora, aki nem szégyellte, hogy tőle tanult meg helyesen írni. Kocsó Mihály 1974 óta ténykedett a botanikuskert vezetőjeként együtt vele. A fenti klasszikus, Gencsi László vezette tanszék életébe Mátyás Csaba, a későbbi tanszékvezető 1987. április 15-én kapcsolódott be, Bartha Dénes pedig Gencsi professzor aspiránsaként 1987. szeptember 1-jén nyert felvételt.

Gencsi László erényei közé tartozik embersége, melyet a következő történet is bizonyít. Agócs József már egyetemi adjunktus volt, de szarkasztikusságáról volt ismert, ezért voltak időszakok, amikor el is akarták az egyetemről bocsátani. Egyszer például

Herpay Imre dékán arra akarta rávenni Gencsi Lászlót, mint tanszékvezetőt, hogy küldje el. Ő viszont azt mondta, hogy nem küldi el, mert Agócs József egy egyéniség. Annyira meglepődött e szón a dékán, hogy a székéhez visszamenve végig ezt ismételgette: „egyéniség, egyéniség". S végül Gencsi Lászlónak igaza lett, Agócs József különös gondolkodásmódjával, problémamegközelítéseivel iskolát alapított.

Élete során több kitüntetésben volt része, 2002-ben egyetlen munkahelyétől, az egyetemtől a „Doctor Honoris Causa" (tiszteletbeli egyetemi doktor) címet kapta meg. Ekkor írta neki gratuláló levelében Szodfridt István, a Termőhelyismerettani Tanszék egykori vezetője: „Személyedben olyan embert ér a megtiszteltetés, aki egy elembertelenedett időszakban is ember tudott maradni és ráadásul becsületes ember. A tisztesség maradt a meghatározó Benned akkor is, amikor mások kapzsi módon és mohón kaptak mindenféle anyagi előnyök után. Te szerény tudtál maradni és ez a látványos kitüntetésnél is nagyobb érdem, személyedet ez teszi az egykori tanítványokban maradandóvá. Köszönjük a példaadást, köszönjük a becsületes munka örömének bemutatását, egy életre szóló útravalót kaptunk ezzel." 2014-ben a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje, illetve az Életfa Emlékplakett Arany fokozata elismerést is megkapta. 2015-ben az Országos Erdészeti Egyesület Örökös Tagsági Díszoklevelet adományozott neki. 1999-ben aranydiplomáját, 2009-ben gyémántoklevelét, 2014-ben vasoklevelét kapta meg, a 2019. évi évnyitón pedig még személyesen vette át rubinoklevelét.

Szívesen emlékezett vissza korábbi, őt is támogató professzoraira. Így az internátusi felvételét támogató Diószegi professzorra, vagy Lesenyi professzorra, akinek bátorítása és ajánlása pályafutása kezdetén segítette. Ha segítségre volt szüksége Haracsi és Lámfalussy professzor urakra is mindig számíthatott. Sébor professzort mintaként emelte ki, mert a „sovén nézetektől és törekvésektől" mindenki tartózkodását merte kérni, s a közösségi érdekeket az egyéni érdekek elé tudta helyezni. Megemlítette még azt az évfolyamot is, amellyel ifjú oktatóként oly szoros kapcsola-

tot ápolt, hogy kölcsönös segítségükre folyamatosan számíthatott. Furcsa egybeesés, hogy ezen évfolyam tagjai éppen akkor vették át aranydiplomájukat, amikor Gencsi professzor a tiszteletbeli egyetemi doktor (dr. h.c.) címet kapta meg.

Amikor arról faggattuk, hogy miért nem lett belőle rektor vagy dékán, azt mondta, hogy nem volt rá alkalmas. Ekkor elmesélte, hogy egyik évben, mikor ő szakszervezeti vezető lett, Sopronban volt a kihelyezett rektori értekezlet. Mint szakszervezeti képviselőt meghívták erre az értekezletre, hogy az oktatáspolitikáról számoljon be. Tudta, hogy megégeti magát, tűzbe teszi a kezét, mégis őszintén elmondta a véleményét, mert úgy érezte, hogy kötelessége ezt megtenni, ugyanis mint szakszervezeti vezető a demokrácia szabályait kell érvényesítenie. Ez az akkori rektornak, sőt egyik rektornak sem tetszett: „Te aztán megcsináltad a magad dolgát! Sose leszel se dékán, se rektor!" Gencsi László cseppet sem megijedve azt válaszolta, hogy soha ilyen meg sem fordult a fejében, mert ő nem is szeretné azt elvállalni. Eltelt egy év, és ugyanez a rektor azt mondta: „Hát meggondoltam! Milyen jó lennél te rektorhelyettesnek." „Örülök, hogy ébredtél, de gondold meg ezt jól, nem biztos, hogy elvállalnám." – válaszolta Gencsi tanár úr. Egy hét múlva valaki mást bíztak meg a rektorhelyettesi teendőkkel. Sohasem akart magasabb vezető lenni, mert a végrehajtandó utasítások akkoriban fentről jöttek, és önállósága nem lett volna. Úgy érezte, nem neki való ez, és ezt nem kudarcként élte meg.

1949. december 26-án egy hajdúböszörményi lánynak, Debrédi Ilonának fogadott örök hűséget, egyetlen gyermekük, Nóra, 1953-ban született. Sajnálatos körülmények között leányuk 1980-ban meghalt, amely szomorú tény a szülők egész életére rányomta bélyegét.

Gencsi László professzor halálával egy olyan oktatót veszítettünk, aki a Selmecről való áttelepülés utáni Fehér Dániel időszakot mintegy háromnegyed évszázadon át kötötte össze a mával. Sajnos e kapocs elvesztésével valami a Növénytani Tanszék életében is megszakadt.

GENCSI LÁSZLÓ
életével és munkásságával foglalkozó írások

ANON. (2014): Erdész kitüntetettek október 23-án. – Erdészeti Lapok **149**(11): 374-375.

ANON. (2015): Örökös Tagsági Díszoklevél Prof. Dr. Gencsi László okleveles erdőmérnöknek, egyetemi tanárnak. – Erdészeti Lapok **150**(7–8): 216.

BARTHA DÉNES (1993): Könyvismertetés: Gencsi L. – Vancsura R.: Dendrológia. – Erdészeti Lapok **128**(4): 128.

BARTHA DÉNES (1993): Könyvismertetés: Gencsi L. – Vancsura R.: Dendrológia. – Botanikai Közlemények **80**(1): 18.

BARTHA DÉNES (2004): Gencsi László professzor 80 éves. – Erdészeti Lapok **139**(11): 336.

BARTHA DÉNES (2008): A növénytan oktatásának rövid története. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 7–34.

BARTHA DÉNES (2008): Növénytan. In: Az erdészeti felsőoktatás 200 éve. II. kötet. Diszciplínák oktatásának története. – Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron, p. 273–295.

BARTHA DÉNES (2022): In memoriam Prof. Dr. Gencsi László. – http://emk.uni-sopron.hu/in-memoriam-prof-dr-gencsi-laszlo

BARTHA DÉNES (2022): Gencsi László (1924–2022). Botanikai Közlemények **109**(1): 1-6.

CSÉCSEI ILDIKÓ (2015): Dr. Gencsi László professzor elméleti és gyakorlati munkássága az Erdőmérnöki Karon. – Szakdolgozat, Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron, 49 pp.

ILLYÉS BENJAMIN (2006): Soproni diákok voltunk… Nyugat-Magyarországi Egyetem, Sopron, p. 175.

ILLYÉS BENJAMIN (2022): Prof. Dr. Gencsi Lászlóra emlékezve. – Kézirat, Sopron, 10 pp.

ORMOS BALÁZS (2020): Gencsi László professzor 95 éves. – Erdészeti Lapok **155**(2): 70.

OROSZI SÁNDOR (2014): Gencsi László professzor 90 éves. – Erdészeti Lapok **149**(12): 436.
PLUZSIK TAMÁS (2019): Rubinokleveles erdőmérnök. Egész életében egyetlen munkahelye volt, az egyetem. – Soproni Téma **8**(39): 11.
SOLYMOS REZSŐ (1981): Dr. Gencsi László: Erdészeti növénytan. [Könyvismertetés.] – Az Erdő **30**(11): 523.
ZAMBÓ PÉTER (2022): Prof. dr. Gencsi László (1924–2022). – Erdészeti Lapok **157**(3): 111.

GENCSI LÁSZLÓ
szakirodalmi munkássága

Értekezés

GENCSI LÁSZLÓ (1964): Az erdeifenyő fejlődésének növekedési megnyilvánulásai, különös tekintettel a fejlődés szakaszos jellegére. – Kandidátusi értekezés, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 156 pp.

Könyvek

GENCSI LÁSZLÓ (1980): Erdészeti növénytan I. kötet: Növényszervezettan, növényélettan. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 367 pp.

GENCSI LÁSZLÓ – VANCSURA RUDOLF (1992): Dendrológia. Erdészeti növénytan II. – Mezőgazda Kiadó, Budapest, 728 pp.

Főiskolai és egyetemi jegyzetek

GENCSI LÁSZLÓ – KRICSFALVI VIKTOR (1950): Erdészeti növénytan az erdészeti technikumok I. osztálya számára. (Ideiglenes tankönyv.) – Földművelésügyi Minisztérium szakoktatási főosztálya, Budapest, 238 pp.

GENCSI LÁSZLÓ (1950): Erdészeti növénytan I. Általános növénytan. (Kézirat, Fehér D. egyetemi ny. r. tanár előadásai alapján.) – Agrártudományi Egyetem Tanulmányi Osztály, Sopron, 100 + 74 pp.

GENCSI LÁSZLÓ (1950): Erdészeti növénytan II. Növényrendszertan. (Kézirat gyanánt, Fehér D. egyetemi ny. r. tanár előadásai alapján.) – Műszaki Egyetem Tanulmányi Osztály, Sopron, 123 pp.

GENCSI LÁSZLÓ (1950): Biológia I. (Kézirat, Fehér D. egyetemi ny. r. tanár előadásai alapján.) – Agrártudományi Egyetem Tanulmányi Osztály, Sopron, 135 pp.
GENCSI LÁSZLÓ (1951): Biológia II. (Kézirat, Fehér D. egyetemi ny. r. tanár előadásai alapján.) – Agrártudományi Egyetem Tanulmányi Osztály, Sopron, 151 pp.
GENCSI LÁSZLÓ (1953): Vezérfonal a növényanatómiai gyakorlatokhoz. – Erdőmérnöki Főiskola, Sopron, 87 pp.
GENCSI LÁSZLÓ (1954): Micsurini biológia. – Erdőmérnöki Főiskola, Sopron, 143 pp.
GENCSI LÁSZLÓ (1963): Fahatározó: a fontosabb erdei fafajaink meghatározása a fatestük szerkezetéből folyó tulajdonságaik alapján. – Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kar, Sopron, 64 pp.
GENCSI LÁSZLÓ (1972): Faipari növénytan. – Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Kar, Sopron, 236 pp.
GENCSI LÁSZLÓ (1992): Fahatározó. Gyakorlati segédlet a faipari mérnök- és üzemmérnökök számára. – Erdészeti és Faipari Egyetem, Faipari Mérnöki Kar, Sopron, 92 pp.

Megjegyzés: Az önéletrajzokban szereplő Növénytan II. (1951), Biológia a levelező akadémia számára (1951), Biológiai ismeretek a levelező akadémia számára (1953), Növénytan a felsőfokú vadgazdálkodási tanfolyam számára (1969) jegyzetekből nincs elérhető példány, s a központi katalógusokban sem szerepelnek, ezért bibliográfiai adataikat nem lehet megadni.

Tanulmányok, cikkek

ANON. (1962): Hozzászólások Dr. Nemky Ernő: A fajon belüli és a fajok között harc kérdései c. előadáshoz. (Hozzászólók: Dr. Pántos György, Dr. Magyar János, Pintér Ferenc, Dr. Somkuti Elemér, Gencsi László, Dr. Haracsi Lajos). – Erdészettudományi Közlemények **1**: 71–96.

GENCSI LÁSZLÓ (1965): Az erdeifenyő egyedfejlődésének szakaszos jellege. – Az Erdő **14**(4): 168–176.
GENCSI LÁSZLÓ (1965): Vizsgálatok az erdeifenyő tűi asszimilációs tevékenységének változásairól, a kor és a korona egyes részeinek viszonylatában. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (1–2): 29–50.
GENCSI LÁSZLÓ (1967): A szöveti felépítés változása az erdeifenyő fatörzsének különböző részeiben. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (1–2): 95–119.
GENCSI LÁSZLÓ (1969): Az anatómiai jellemzők átlagos értékeinek változása az erdeifenyő fatörzsének hosszában. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (2): 33–46.
GENCSI LÁSZLÓ (1970): Az erdeifenyő koronaszerkezetének kialakulása és a vele kapcsolatos tőtávolság problémája. – Az Erdő **19**(4): 183–191.
GENCSI LÁSZLÓ (1973): Az erdeifenyő klónok összehasonlító anatómiai vizsgálata. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (3): 55–72.
GENCSI LÁSZLÓ (1974): Az erdeifenyő asszimilációs tevékenysége a téli hónapokban. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (1): 37–46.
GENCSI LÁSZLÓ (1976): A csertölgy anatómiai jellemzőinek változása, béltől a kéregig haladó irányban. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (1): 85–99.
BOLGÁR JÓZSEFNÉ – GENCSI LÁSZLÓ (1976): Kapcsolatok a csertölgy anatómiai és szilárdsági jellemzői között. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (1): 101–113.
GENCSI LÁSZLÓ – KAZINCZY PÉTER (1981): Különböző származású erdeifenyők tűleveleinek anatómiai vizsgálata. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (2): 105–114.
GENCSI LÁSZLÓ (1981): Dr. Majer Antal a Bakony tiszafása című könyvének ismertetése (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1980, 374 pp.). – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (1): 147.

GENCSI LÁSZLÓ (1981): Tompa Károly – Sziklai Oszkár: „Erdészeti növénynemesítés" című szakkönyvének (Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1981, 316 pp.) ismertetése. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (2): 171.

MOÓR ARTHUR – ROXER EGON – SZENDREY ISTVÁN – SZODFRIDT ISTVÁN – GENCSI LÁSZLÓ – BÁCSATYAI LÁSZLÓ – MAJER ANTAL – GÁL JÁNOS – IGMÁNDY ZOLTÁN – HERPAY IMRE – PIRKHOFFER JÁNOS (1983): Az Erdőmérnöki Kar tanszékeinek történelmi alakulása. – Az Erdő **32**(7): 311–321.

GENCSI LÁSZLÓ (1983): A csertölgy (Quercus cerris L.) szöveti felépítése és annak összefüggése a szilárdsági jellemzőkkel. In: SZAPPANOS ANDRÁS – KOVÁCS ILLÉS (szerk.): Csertölgygazdálkodás és hasznosítás. – MTA VEAB Kiadványa, Veszprém, pp. 27–42.

GENCSI LÁSZLÓ – BURJÁN ÁRPÁD (1984): Szaktanácsadás az erdészet, a faipar és a vadgazdálkodás területén. – ERFA Erdőgazdaság és Faipar (8–9): 25.

GENCSI LÁSZLÓ (1987): Dr. Nemky Ernő (1909–1986). – Az Erdő **36**(2): 83–84.

GENCSI LÁSZLÓ (1987): Miért csak a tölgy és miért nem pusztul el minden tölgy? – Az Erdő **36**(7): 329–330.

GENCSI LÁSZLÓ – MOLNÁR SÁNDOR (szerk.) (1989): Forschungsergebnisse über die Untersuchung der Holzeigenschaften der *Robinia pseudoacacia*. – Erdészeti és Faipari Egyetem kiadványai, Sopron, 69 pp.

GENCSI LÁSZLÓ (1989): Mi „A Helyzet" a magyar erdőgazdálkodásban (Hozzászólás). – A Helyzet. A Soproni Egyetem melléklete a magyar erdőgazdálkodásról. (A Kaán Károly ökoklub kiadványa No. 6.) 1: 7–8.

GENCSI LÁSZLÓ – MOLNÁR SÁNDOR – PESZLEN ILONA (1989): Az akác (*Robinia pseudoacacia* L.) évgyűrű mikrostruktúrájának és a fatest elemeinek változása a béltől a kéregig haladó irányban. – Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közlemények (1): 65–79.

GENCSI LÁSZLÓ (1994): Dr. Fehér Dániel (1890–1955) a magyar erdészeti kutatók kiemelkedő egyénisége. – Erdészeti Lapok **129**(5): 160–162.

GENCSI LÁSZLÓ (1996): Erdészjelvény–Tölgyújulat–Erdészhivatás. – Erdészeti Lapok **131**(5): 159.

GENCSI LÁSZLÓ (2008): Visszaemlékezéseim a Növénytani Tanszéken eltöltött évtizedekről. In: BARTHA DÉNES (szerk.): A növénytan oktatásának kétszáz éve (1808–2008) Selmec – Sopron. – Erdészettörténeti Közlemények **75**: 67–84.

BARTHA DÉNES – GENCSI LÁSZLÓ (2015): Dr. Vancsura Rudolf (1927–2014). – Erdészeti Lapok **150**(1): 30–31.

BARTHA DÉNES – GENCSI LÁSZLÓ (2015): Vancsura Rudolf (1927–2014) élete és munkássága. – Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar Növénytani és Természetvédelmi Intézet, Sopron, 30 pp.

GENCSI LÁSZLÓ (2016): Kiegészítések Török András cikkéhez. – Erdészeti Lapok **151**(1): 7.

Emlékképek

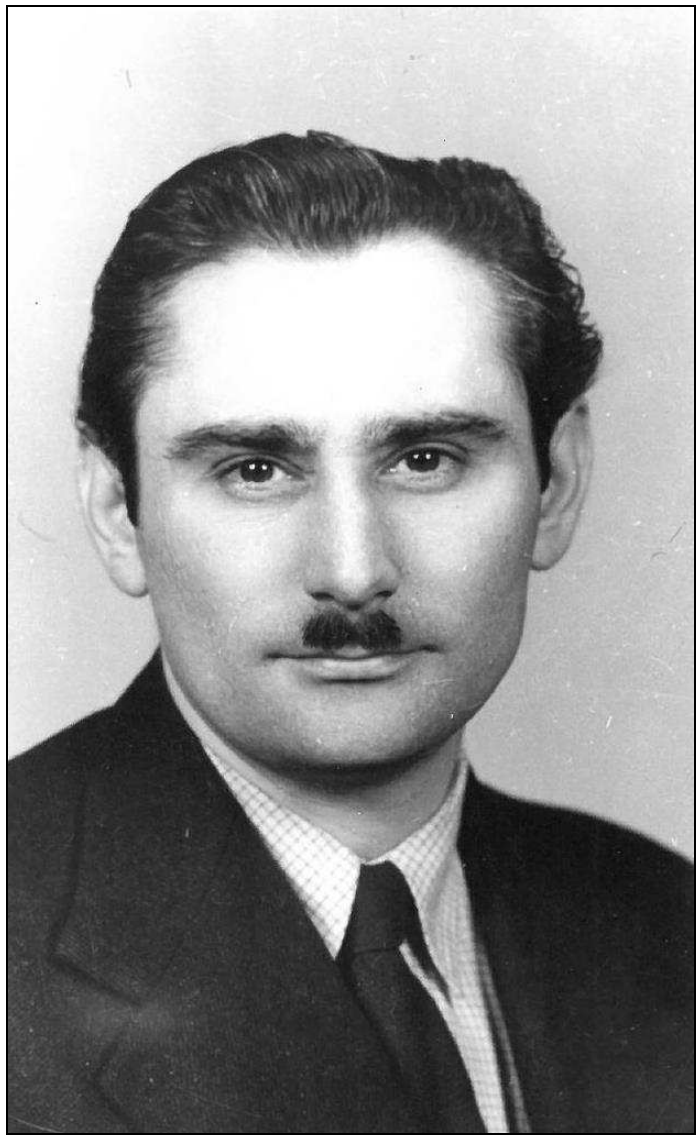

1. kép: Gencsi László adjunktusként az 1950-es években

2. kép: Hallgatótársaival az 1940-es évek második felében

3. kép: A Nemky Ernő vezette Tanszék az 1950-es években (Bognár Antal hátul, Vancsura Rudolf, Gencsi László, Nemky Ernő, Kiss László, Újhelyi Ernőné (Zsuzsa)

4. kép: Feleségével az 1950-es években

5. kép: Feleségével és leányával, Nórikával az 1950-es évek közepén

6. kép: A Növénytani Tanszék oktatói az 1953. évi májusi tanulmányúton: Szy Ferenc, Gencsi László, Tuskó Ferenc, Vancsura Rudolf, Nemky Ernő, Kiss László, háttérben a hidegvízvölgyi vadászház (Fotó: Illyés Benjamin)

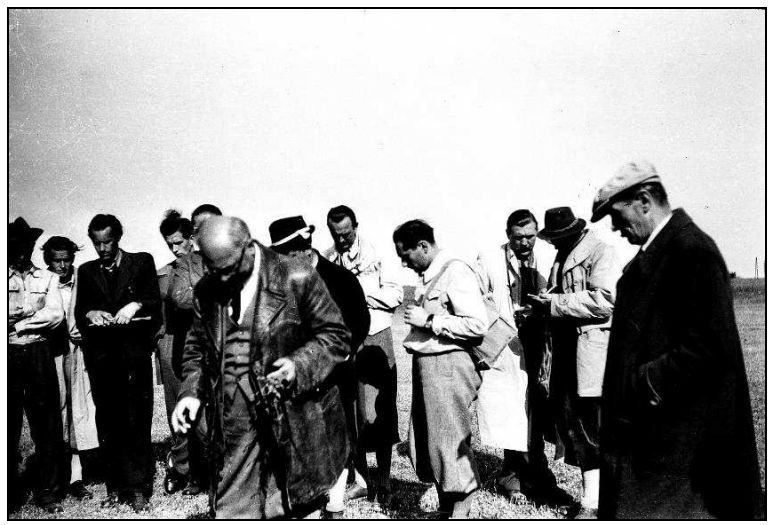

7. kép: Az 1956. évi nagytanulmányút, ismerkedés az alföldi növénytársulásokkal. A tanárok (jobbról balra haladva): Botvay Károly (előtérben), Martos András (kalapban), Kerényi Ervin, Gencsi László, Nemky Ernő, Tuskó Ferenc (kalapban), Magyar Pál (előtérben).

8. kép: Nagytanulmányút az 1960-as években, balról a harmadik Gencsi László

9. kép: A gyakorlati élet kollégáival egy kis pihenés közben

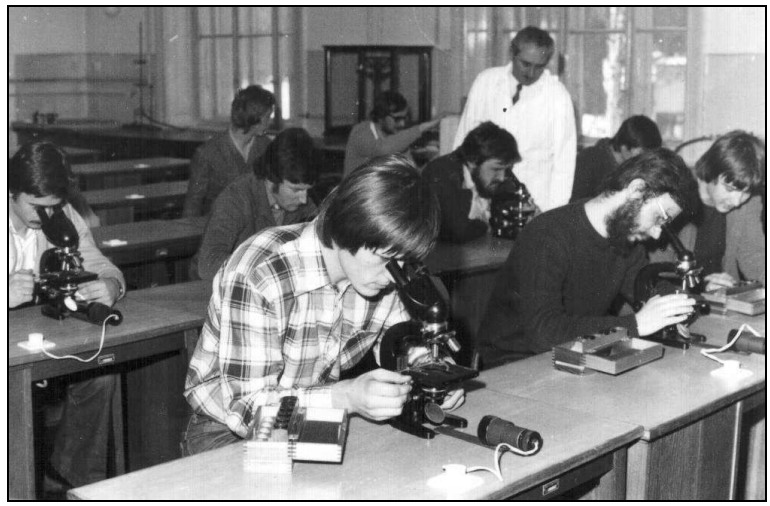

10. kép: Növényanatómia gyakorlati oktatása az 1970-es években
a Hallgatósági Laboratóriumban

11. kép: Faanatómia gyakorlati oktatása az 1970-es években

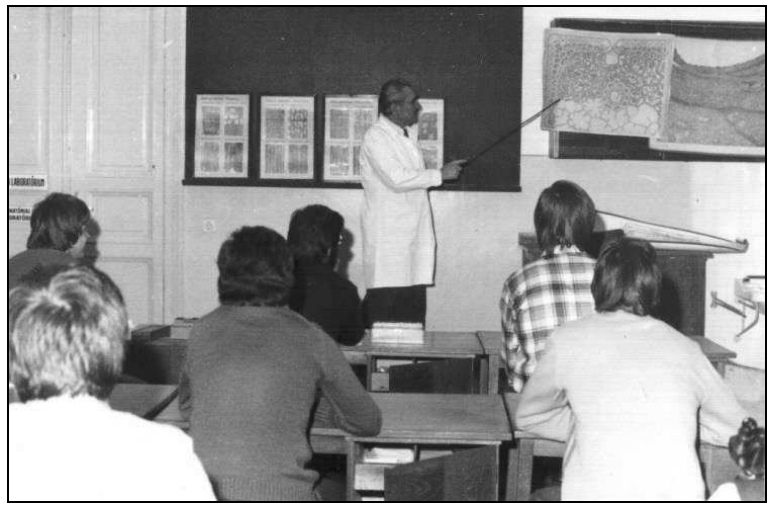

12. kép: Faanatómia oktatása az 1970-es években
a Hallgatósági Laboratóriumban

13. kép: Az Erdészeti és Faipari Egyetem vezetése és tanszékvezetői az 1980-as évek első felében, az első sorban jobbról az első Gencsi László

14. kép: Terepi bemutatón, középen kalapban Gencsi László

15. kép: Németországi tanulmányúton az ottani professzorok társaságában

16. kép: Nyugdíjas búcsúztatón 1992-ben
Gencsi László és Kövesdy Lászlóné

17. kép: Agócs József kollégája nyugdíjba vonulásakor 2000-ben

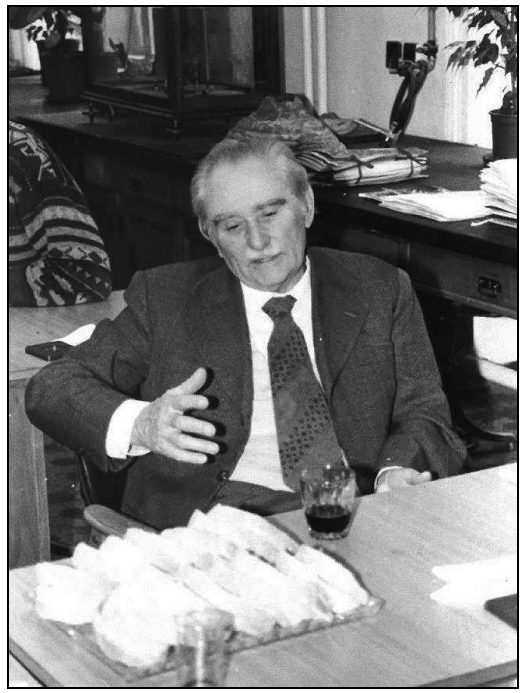

18. kép: Valamelyik tanszéki ünneplésen

19. kép: Vancsura Rudolf pályatársa 80. születésnapján
az Erdészeti Múzeumban 2007-ben

20. kép: 2008-ban az erdészeti felsőoktatás 200 éves évfordulójának ünnepségén Bartha Dénessel és Vancsura Rudolffal

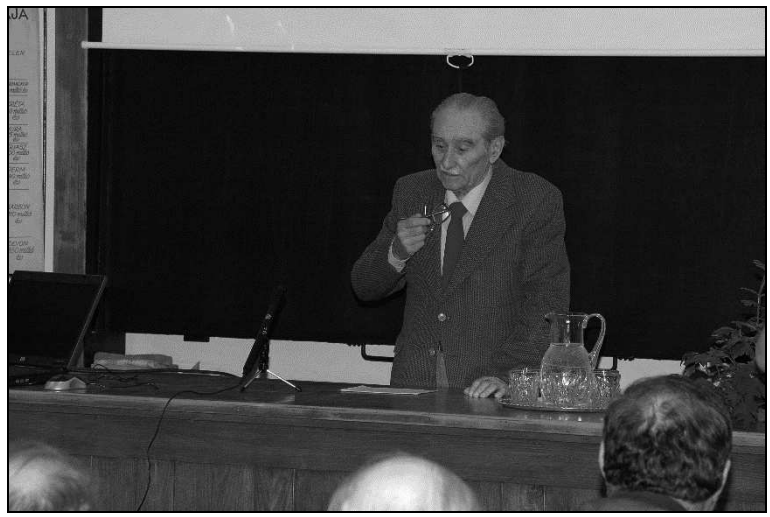

21. kép: 2009-ben a Nemky Ernő professzor tiszteletére rendezett emlékülésen megszokott helyén, a 2-es tanteremben

22. kép: 2009-ben a tanszéki karácsonyon (leghátul: Bartha Dénes; hátsó sor: Süle Péter, Šporčić Deán, Kerényi-Nagy Viktor, Kovács Miklós, Nótári Krisztina, Kocsis Ilona, Bolgár Józsefné, Kövesdy Lászlóné, Gencsi László, Horváth Tímea; első sor: Csanády Eteléné, Vancsura Rudolf, Schmidt Dávid, Tiborcz Viktor, Csiszár Ágnes, Csécsei Ildikó, Zagyvai Gergely)

23. kép: Vancsura Rudolf gyémántoklevelének átvétele után rendezett ünneplésen 2010-ben, a tanszék klasszikus összetételében (álló sor: Agócs József; Gencsi László, Vancsura Rudolf, Bartha Dénes; ülő sor: Csanády Eteléné, Kocsis Ilona, Kövesdy Lászlóné, Bolgár Józsefné)

24. kép: 2012-ben a tanszéki karácsonyon (első sor: Csiszár Ágnes, Tiborcz Viktor, Gencsi László, Kövesdy Lászlóné, Kocsis Ilona, Bolgár Józsefné, Csanády Eteléné, Vancsura Rudolf, Bartha Dénes; hátsó sor: Sándor Judit, Demjénné Csiszár Andrea, Teleki Balázs, Schmidt Dávid, Horváth Tímea, Kovács Miklós, Nótári Krisztina, Korda Márton, Csécsei Ildikó, Zagyvai Gergely)

25. kép: A 2014. évi OEE Vándorgyűlésen a Csapody István emléktábla avatásán: Molnár Ákos, Vancsura Rudolf, Szekeres György, Illyés Benjamin, Gencsi László (Fotó: Illyés Benjamin)

26. kép: Évfolyamtalálkozón 2009-ben egykori tanítványok körében

27. kép: Illyés Benjaminnal utolsó személyes találkozójakor, amikor Ormos Balázzsal 2019. december 23-án felköszöntötték 95. születésnapja alkalmából a soproni idősotthonban (Fotó: Illyés Benjamin)

28. kép: A már megcsonkult tanszék köszönti 2019-ben, 95. születésnapján (Kocsis Ilona, Bolgár Józsefné, Csanády Eteléné, Bartha Dénes, Gencsi László, Derdák Erzsébet gondozónő, Kocsó Mihály)

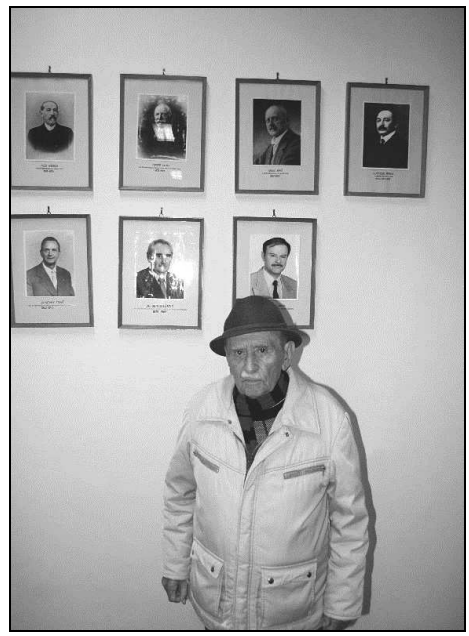

29. kép: 2019 novemberében az egykori tanszékén tett utolsó látogatáskor …

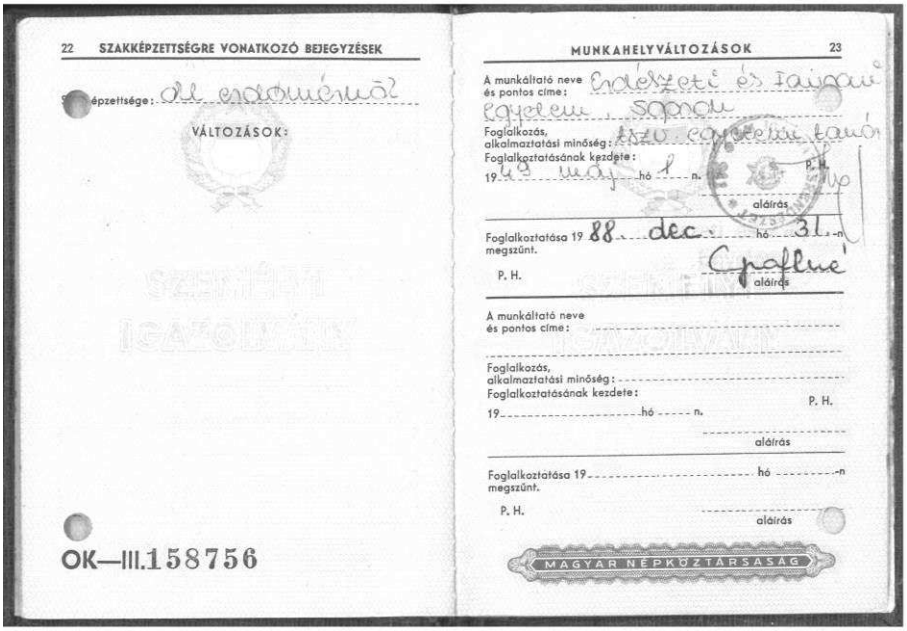

22 SZAKKÉPZETTSÉGRE VONATKOZÓ BEJEGYZÉSEK

képzettsége: ...

VÁLTOZÁSOK:

OK—III.158756

MUNKAHELYVÁLTOZÁSOK 23

A munkáltató neve és pontos címe: ...

Foglalkozás, alkalmaztatási minőség: ...

Foglalkoztatásának kezdete: 19 ... hó ... n. P. H.

aláírás

Foglalkoztatása 19 88. dec. hó 31. -n megszűnt.

P. H. aláírás

A munkáltató neve és pontos címe: ...

Foglalkozás, alkalmaztatási minőség: ...

Foglalkoztatásának kezdete: 19 ... hó ... n. P. H.

aláírás

Foglalkoztatása 19 ... hó ... -n megszűnt.

P. H. aláírás

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG

30. kép: Részlet a személyi igazolványából

MAGYARORSZÁG
FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERE

AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC EMLÉKNAPJA
OKTÓBER 23-A ALKALMÁBÓL

KIEMELKEDŐ TEVÉKENYSÉGE ELISMERÉSEKÉNT

DR. GENCSI LÁSZLÓ

RÉSZÉRE

ÉLETFA EMLÉKPLAKETT
ARANY FOKOZATA KITÜNTETÉST

ADOMÁNYOZ

BUDAPEST, 2014. OKTÓBER 21.

DR. FAZEKAS SÁNDOR

31. kép: Egyik utolsó elismerése

Az Erdésznagyjaink arcképcsarnoka
eddig megjelent kötetei

1. Fekete Lajos (1837 – 1916)
2. Fekete Zoltán (1877 – 1962)
3. Roth Gyula (1873 – 1961)
4. Moór Arthur (1923 – 1985)
5. Haracsi Lajos (1898 – 1978)
6. Török Béla (1894 – 1934)
7. Divald Adolf (1828 – 1891)
8. Koltay György (1899 – 1961)
9. Káldy József (1920 – 1983)
10. Fodor László (1855 – 1924)
11. Walek Károly (1878 – 1952)
12. Bedő Albert (1839 – 1918)
13. Babos Imre (1901 – 1979)
14. Fehér Dániel (1890 – 1955)
15. Bencze Gergely (1854 – 1925)
16. Modrovich Ferenc (1887 – 1947)
17. Csapody István (1930 – 2002)
18. Jankó Sándor (1866 – 1923)
18. Győrfi János (1905 – 1966)
20. Lámfalussy Sándor (1890 – 1975)
21. Kövessi Ferenc (1875 – 1945)
22. Nemky Ernő (1909 – 1986)
23. Majer Antal (1920 – 1995)
24. Igmándy Zoltán (1925 – 2000)
25. Bezzegh László (1917 – 1990)
26. Magyar János (1911 – 2006)
27. Wilckens Henrik Dávid (1763 – 1832)
28. Boleman Géza (1876 – 1961)
29. Pankotai Gábor (1914 – 1997)
30. Gál János (1928 – 2001)
31. Gencsi László (1924 – 2022)